

גמ"ר 3126/01/21 - מדינת ישראל נגד נסים ממון

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

גמ"ר 3126-01-21 מדינת ישראל נ' ממון
בפני כבוד השופט, סגן הנשיא עופר נהרי

המאשימה מדינת ישראל
ע"י הפרקליטות מחוז
תל-אביב (פלילי)
ע"י עו"ד ראזי מחאמיד
נגד
הנאשם: נסים ממון
ע"י עו"ד לאה גולדמן

הכרעת דין

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר בו מיוחסת לו עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית וזאת לפי סעיף 40 יחד עם סעיף 64 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961.

בפרק העובדות אשר בכתב האישום נטען שבעת שהנאשם נהג במכונית (מ.ר. 849-95-401) בשעת צהרים בצומת הרחובות בעלי התוספות ובעל הטורים בת"א, ולכשפנה עם מכוניתו ימינה בנסיעה רצופה אל רחוב בעל הטורים, פגע הוא עפ"י הנטען עם מכוניתו בהולך רגל יליד 1939 וזאת בסמוך למעבר חציה (לא מרומזר) אשר ברחוב בעל הטורים.

עוד נטען בכתב האישום כי כתוצאה מהפגיעה הנ"ל נחבל הולך הרגל חבלת ראש קשה שכללה דמם תוך גולגולתי וכן משברים בצלעות ובגפיים, פונה לבי"ח ונפטר למחרת היום כתוצאה מפצעיו שנגרמו לו בעטיה של תאונת הדרכים הנ"ל.

בפרק העובדות של כתב האישום מפורטות עובדות נוספות ובכלל זה נטען שמעברי החציה במקום היו מסומנים היטב; שבעת האירוע היה אור יום, ראות טובה, מזג אוויר נאה וכי גם מדובר היה בכביש אספלט יבש, תקין ומישורי; שהיה במקום בכיוון נסיעתו של הנאשם תמרור 306 ("תן זכות קדימה להולכי רגל") באופן הנראה לעין; שלרשות הנאשם עמד שדה ראייה פתוח ללא כל מגבלה לעבר מעברי החציה ולעבר המדרכה; שהמנוח הגיע תחילה בנהיגה ברכבו אל רח' בעל הטורים, החנה את רכבו במקום ואח"כ התקדם בהליכה רגלית איטית על המדרכה הימנית לכיוון הצומת; שעם הגיעו של המנוח רגלית כאמור סמוך למעבר החציה ברחוב בעל הטורים ירד הוא מהמדרכה והחל לחצות באלכסון את הכביש מימין לשמאל סמוך למעבר החציה ולכיוון עברה הנגדי של המדרכה; שבעודו חוצה את הכביש כמתואר שינה המנוח את כיוון חצייתו והחל לצעוד אלכסונית לכיוון צפון מערב בסמוך למעבר החציה ברחוב בעל

הטורים ; שהנאשם פנה כאמור עם רכבו בנסיעה רצופה ימינה מרחוב בעלי התוספות אל רחוב בעל הטורים ופגע עם חזית ימין של רכבו במנוח וזאת בסמוך למעבר החציה ברח' בעל הטורים ; ושכתוצאה מהפגיעה הנ"ל נפל המנוח על אספלט הכביש סמוך למעבר החציה.

כאמור, בהמשך לכך נטען בכתב האישום שהמנוח פונה משם בבהילות לחדר המיון בביה"ח כשהוא סובל מחבלות ראש וגפיים וכי נפטר מפצעיו למחרת היום.

בכתב האישום נטען ע"י המאשימה כי תאונת הדרכים ומותו של המנוח נגרמו כתוצאה מנהיגה רשלנית של הנאשם שהתבטאה עפ"י הנתען בכך שנהג ברכב בקלות ראש, ברשלנות ובחוסר תשומת לב לחיי אדם ; בכך שלא התאים את אופן נהיגתו ברכב לתנאי הדרך, לציבור המשתמשים בדרך וכי נהג הוא באופן אשר סיכן את כלל משתמשי הדרך; שלא האט את מהירות נסיעתו בכביש טרם הגיע אל מעברי החציה אשר בצומת, לא נתן זכות קדימה למנוח עת המנוח עת המנוח חצה את הכביש במעבר החציה או בסמוך אליו; שהנאשם התעלם מהוראות התמרור 306 שהיה מוצב בכיוון נסיעתו לפני הצומת ומעברי החציה; ושהנאשם לא הביט לעבר מעבר החציה ברח' בעל הטורים ולא הבחין כלל במנוח אשר חצה את הכביש במעבר החציה או בסמוך אליו וזאת על אף שעמד לרשות הנאשם שדה ראייה פתוח ללא כל מגבלה.

כאמור, העבירה שיוחסה לנאשם בעקבות כל אלה הינה גרימה מוות בנהיגה רשלנית.

בישיבת ההקראה שהתקיימה כפר הנאשם, באמצעות באת כוחו, באחריותו לתאונה ופירט דבר כפירה בעובדות כתב האישום וזאת כמפורט בהרחבה בפרוטוקול הדיונים .

לנוכח הכפירה נקבעו והתקיימו מספר ישיבות ימי הוכחות לשמיעת פרשת התביעה ולאחריה לשמיעת פרשת ההגנה - כולן בדרך של הקלטות הדיונים באולם ולאחריהן תימלול.

מטעם המאשימה העידו העדים והוגשו הראיות כדלקמן:

איש המשטרה מר נמרוד מזל (ע.ת. 1) אשר במסגרת עדותו הוגשו:

דו"ח זכ"ד תפיסת קובץ וידאו ממצלמת אבטחה (ת/1).

דיסק ובו שני סרטונים ממצלמת אבטחה (ת/2).

בוחן התנועה המשטרתי מר יריב ליכטנשיין (ע.ת. 2) אשר במסגרת עדותו הוגשו:

הודעת נהג תחת אזהרה מיום 16/10/20 (ת/3).

הודעת נהג תחת אזהרה מיום 24/11/20 (ת/4).

הודעת נהג תחת אזהרה מיום 07/12/20 (ת/5).

דו"ח פעולה (ת/6).

דו"ח בוחן (ת/7).

לוח תצלומים (ת/8).

מסמך ניסוי שדה ראיה (ת/9).

מסמך פירוט וסקיצה (ת/10).

תרשים (ת/11).

דו"ח צפייה בסרטון מצלמת אבטחה (ת/12).

דיסק סרטון ניסוי שדה ראיה (ת/13).

לוח שקיעת השמש (ת/14).

מסמך ניסוי שדה ראיה מתוך הרכב המעורב (ת/15).

תרשים המשקף סקיצת אשר בת/15 (ת/16).

תיעוד מודפס במלל של ניסוי שדה ראיה (ת/17).

דו"ח ביצוע צילום וידאו (ת/18).

דו"ח צפייה סרטון מצלמת אבטחה (ת/19).

דו"ח צפייה סרטון מצלמת אבטחה 2 (ת/20).

מסמך סקיצה + תצלומים (ת/21).

דיסק תמונות סטילס (ת/22).

מזכרים (ת/23).

מקבץ תצלומים (ת/24) (א' עד ט').

דיסק הקלטות למוקד מד"א (ת/25).

לבקשת התביעה, ובהסכמת ההגנה שניתנה, הוגשו מטעם התביעה גם הראיות הנוספות הבאות:

הודעת נהג תחת אזהרה שנגבתה ביום 18/10/22 ע"י רס"ל מורן כרמון (ת/26).

מזכר מיום 16/10/20 שנרשם ע"י בוחן התנועה מר כפיר ניסים (ת/27).

טופס יידוע חשוד בדבר זכויותיו (ת/28).

עוד העידו מטעם התביעה :

בוחן התנועה המשטרתי מר יונתן הירש (ע.ת.3) אשר במסגרת עדותו הוגש "חישוב זמנים עפ"י מצלמת אבטחה" (ת/29).

איש המשטרה מר ירון אמסלם (ע.ת.4) אשר במסגרת עדותו הוגש מזכר (ת/30).

איש המשטרה מר דניאל מדבדב (ע.ת.5) אשר במסגרת עדותו הוגש דו"ח פעולה ודיסק סרטון מצלמת גוף (ת/32).

לבקשת התביעה, ובהסכמת ההגנה שניתנה, הוגשו מטעם התביעה הראיות הנוספות הבאות אשר נערכו ע"י עד התביעה הבוחן מר אלון ניסן: מזכר (ת/32, צ"ל ת/32 א'); דו"ח העברת המנוח למכון לרפואה משפטית (ת/33); בקשה למתן צו להמצאת מסמכים + החלטה (ת/34);

מסמכים מהמכון לרפואה משפטית (ת/35, ת/36); דו"ח רפואי ממד"א (ת/37), אסופת מסמכים רפואיים לרבות ממערך הטראומה והמיון והודעות פטירת המנוח (ת/38); דיסק הקלטות למוקד מד"א (ת/39); הודעת אלמנת המנוח, הגב' רבקה כהן (ת/40).

עוד העידו מטעם התביעה:

איש המשטרה רפ"ק שי אשכנזי (ע.ת.6) אשר במסגרת עדותו הוגש דו"ח ביקור בזירת תאונת דרכים קשה (ת/41); ומסמך פניה למד"א (ת/42).

האזרחית הגב' שושנה סלינה (ע.ת.7) (בתו של המנוח) אשר במסגרת עדותה הוגשה בהסכמה משותפת של הצדדים הודעתה במשטרה (ת/43).

המומחה לרפואה משפטית ד"ר אלון קריספין (ע.ת.8) אשר במסגרת עדותו הוגשו מסמך המלצת רופא משפטי וכן חוות דעת מומחה (ת/44, ת/45).

הרופא האורטופד מביה"ח איכילוב ד"ר דני רוטמן (ע.ת.9) אשר במסגרת עדותו הוגש מסמך שכותרתו "בקשת ייעוץ" (ת/46).

עד כאן נסקרו פרטי עדויות וראיות פרשת התביעה.

מטעם ההגנה העידו העדים והוגשו המסמכים והראיות כדלקמן:

הנאשם, מר נסים ממון (ע.ה.1).

המומחה מטעם ההגנה מר צביקה מוזס (ע.ה.2) אשר במסגרת עדותו הוגשה חוות דעת מומחה (חוות הדעת סומנה נ/1).

ע"י ההגנה גם הוגש תצלום בו על פניו נראה הולך הרגל המנוח שוכב ומטופל על הכביש במקום האירוע בקרבת רכב אשר לוחית הרישוי שלו היא 849-95-401 (התצלום סומן נ/2).

עד כאן נסקרו פרטי עדויות וראיות פרשת ההגנה.

הצדדים הגישו את סיכומיהם בכתב.

לאחר שנתתי את דעתי לראיות ולעדויות - הן של התביעה והן מנגד של ההגנה - ולאחר ששמעתי בפני את העדויות והתרשמתי מהן ישירות - וכן לאחר שגם נתתי דעתי לתוכן סיכומי הצדדים ולדין, מסקנתי היא שהמאשימה הוכחה כנדרש את עובדות כתב האישום בתיק זה וכי אלה אכן מגבשות את יסודות העבירה שיוחסה לנאשם בכתב האישום (גרימת מוות בנהיגה רשלנית) ודינו של הנאשם להרשעה בעבירה זו.

להלן נימוקיה המפורטים של הכרעת הדין:

1. ראשית יאמר שלא קמה מחלוקת על כך שניתן לומר שהאירוע התרחש במעבר החציה או בסמוך עד מאד למעבר חציה. בהקשר זה ניתן להפנות לשפע של ראיות תומכות ובהן, בין היתר, הראיות הבאות:

א. התצלום נ/2, אשר הוגש ע"י ההגנה עצמה, ואשר בו ניכר באופן ברור מעבר החציה וזאת כאשר מרחק קצר

ביותר ממנו מוטל המנוח ומרחק קצר ביותר ממנו עומדת גם מכוניתו של הנאשם לאחר שנעצרה בעקבות מה שהנאשם תיאר בת/3 שורות 7 - 8 כמכה ששמע ברכבו.

ב. סרטוני מצלמות האבטחה אשר גם מהמצוי בהם עולה שהאירוע התרחש כאמור במעבר החציה או בסמיכות רבה מאד למעבר החציה.

ג. מיקום כתם הדם כעולה בין היתר מלוח התצלומים (ת/8) , ובפרט מתצלום מס' 4 (שם, "כתם הדם על הכביש").

ד. מיקום רכבו של הנאשם לכשכבר נעצר כעולה מהמצוי גם בתרשים ת/11 ובלוח התצלומים ת/8 (ראה תצלומים 1 ו-3) , והכל כאשר יושם נא לב שאלביא דעותו של הנאשם עצמו הוא היה לפני כן בנסיעה רצופה טרם שמע מכה ונקט בפעולת עצירה בעקבותיה. ועל כך יש לומר שבהינתן שמן המפורסמות שאינן דורשות הוכחה על כי לכל נהג נדרש זמן תגובה ולכל רכב נדרש מרחק בלימה - אזי מעבר לראיות הפורנזיות של מיקום הרכב בתצלומים ומיקום כתב הדם כאמור אשר מדברים בעד עצמם וגם נסקרו ע"י המומחים - השכל הישר מכתוב שאם הנאשם טוען (וכך הוא טוען) שלא הבחין הוא בהולך הרגל בשום שלב אלא פעל לעצירת הרכב רק לאחר ששמע מכה - אזי הפעולה לעצירת רכב נע (ואף אם הוא נע במהירות איטית) דורשת הרי זמן תגובת נהג וזמן עצירה אשר בהם הרכב עדיין מתקדם עוד בטרם הוא נעצר סופית. ובהקשר זה ניתן כאמור לראות את התצלומים המלמדים על מיקום עצירתו הסופית של הרכב ביחס למעבר החציה, ולרבות התצלום נ/2 שבו נראים הן מעבר החציה , הן המנוח, והן רכב הנאשם.

והוא שנאמר כבר: הוכח שהאירוע התרחש במעבר החציה או בסמוך עד מאוד למעבר החציה.

2. השאלה הבאה הדורשת בחינה לנוכח אופי כפירת הנאשם היא האם היה מגע באירוע זה בין רכב הנאשם לבין הולך הרגל.

התשובה על כך היא חיובית עפ"י הראיות שבפני , ובכלל זה עפ"י אימרתו הברורה של הנאשם וזאת הן בהודעותיו במשטרה והן בבית המשפט - עת הוא חוזר ומספר , אף בחקירתו הראשית, כי שמע מכה שהייתה אף " מכה חזקה מאוד " לדבריו, עד כדי כך שהיה הוא בטוח לדבריו "שזה אבן שזרקו או משהו כזה" (עדותו בעמ' 152 שורה 29 לפרוטוקול מיום 16/1/22).

ניכר אם כך אליבא דכל הדעות שהיה מגע בין מכוניתו של הנאשם לבין הולך הרגל וכי גם היה זה מגע משמעותי בעוצמתו (שהרי תואר ע"י הנאשם עצמו כ "מכה חזקה מאוד").

עד כאן אם כך נמצא שהוכח שהאירוע התרחש כאמור במעבר החציה או בסמוך מאוד למעבר החציה וכן שמדובר באירוע שבו היה מגע בין המכונית של הנאשם לבין הולך הרגל. מיותר לציין שאין כמובן טענה בפי ההגנה שמכוניתו של הנאשם עלתה על המדרכה , ולפיכך אין אלא לומר ולהסיק שהמגע בין הרכב להולך הרגל התרחש בכביש , וכאמור במעבר חציה או בסמוך מאד אליו.

3. כעת, לכשכך הוכח עד כה, נשאלת השאלה הבאה אשר באה בעקבות תזת ההגנה בתיק זה, והיא השאלה האם המגע בין מכוניתו של הנאשם לבין הולך הרגל נגרמה בשל נפילה, מעידה, עצמית (עצמונית) של הולך הרגל על מכוניתו הנוסעת של הנאשם או שמא היתה זו מכוניתו של הנאשם שפגעה בהולך הרגל והפילה אותו. בהקשר זה אין לי אלא לומר שמהתשובות שנתן בבית המשפט המומחה מטעם ההגנה עצמה, לשאלות שהפנתה אליו הסנגורית עצמה, עולה שהוא עצמו (מומחה ההגנה) ספקן מאוד בקשר לתזה זו של ההגנה. וכך העיד מומחה ההגנה בהקשר האמור עת נשאל הוא אודות אפשרות או תזה זו (ציטוט): "זה לא מתיישב עם זה שהתאונה היתה, וקשה לקבוע את זה, 1.3 מטר משפת המדרכה, זה לא מתיישב, כי יש לנו סך הכל 1.69". ובאשר לתזת המעידה אשר בפי הסניגורית אמר מומחה ההגנה בעדותו: "אני משאיר את זה בסימן שאלה כי אני לא יכול לקבוע את זה". (ציטוט כאמור מעדותו של מומחה ההגנה בתשובות לשאלות הסניגורית בחקירה חוזרת בעמ' 216 שורות 18-8 לפרוטוקול מיום 17/2/22).

ומעבר לכל אלה - אל מול תזת הנפילה העצמונית שהעלתה ההגנה - מצויות ראיות התביעה בדמות תנועת גוף הולך הרגל קדימה (בכיוון תנועת המכונית) כעולה מהיטל הצל הניכר אכן בסרטון (כפי שהצביעה ובצדק התביעה) וכן פוזיציית הולך הרגל על הכביש כעולה מהראיות (לרבות נ/2), ומעבר לכך גם הרי עוצמת המכה החזקה שעליה העיד לא אחר מאשר הנאשם עצמו, וכן כאמור המרחק, אשר כאמור עמד עליו גם מומחה ההגנה, בין קצה המדרכה לבין מיקום כתם הדם.

תזת ההגנה בדבר נפילה עצמונית כביכול של הולך הרגל לא זכתה אם כך לביסוס ולכל תחילת ראייה בעמדת המומחה מטעם ההגנה בעדותו, ולמעשה אף ניכר שבהגינות הסתייג הוא ממנה ולכל היותר הותירה "בסימן שאלה" כדבריו.

גם ניסיון ההגנה (כביטוי בסיכומיה) לייחס סחרחורת להולך הרגל בדיוק ברגע האירוע, וזאת על בסיס הדברים הכלליים והזיקה הרחוקה שההגנה ניסתה ללא כל תחילת ראייה לקשור אל עדות הרופא בקשר לתופעות לוואי אפשריות אך לא דווקא הכרחיות של תרופה, איננה מגיעה כדי מעבר לכדי השערה רחוקה, אשר אגב גם לא ניכרת באופן תנועתו והליכתו של הולך הרגל כפי שנצפית היא בכללותה בסרטונים.

אך יתרה מכל אלה - ועל כך עוד תורחב היריעה בהכרעת דין זו - האם רשאי היה בכלל הנאשם כנהג שלא לראות בכלל, בשום שלב, ולא לתת הדעת כלל לקיומו של הולך רגל יליד 1939 על מעבר החציה או על שפת המדרכה בפתחו של מעבר החציה ולהמשיך לנוע ברציפות, מבלי לעצור, מבלי להיות עירני וזרוך ולקדם פני סכנה, ומבלי לכבד זכות קדימה של מי שמצוי על מעבר חציה או בפתחו ועומד לחצותו.

לסיכום תת פרק זה ייאמר שהוכח גם שהמגע בין מכוניתו של הנאשם להולך הרגל ו"המכה החזקה" שחש הנאשם ברכבו אשר מיד בסמוך לאחריה ראה לדבריו את הולך הרגל שכוב על הכביש (כאשר לפני כן לא ראה אותו בשום שלב) פירושה שהולך רגל זה (יליד 1939 כאמור) היה שם וכי גם היה על הנהג להבחין בו, ולו בשלב כלשהו, ולא לפגוע בו, ולחילופין (באם נלך לשיטת ההגנה בתזה שלה) גם לא אפילו לחילופי חילופין אך להפחיד אותו ע"י כך שהוא חולף בנסיעה רצופה בקרבה כה רבה אליו במעבר חציה להולכי רגל מבלי לכבד זכות הקדימה שלו, ולהביא למגע ביניהם ופגיעה בהולך הרגל (כמתואר במסמכים הרפואיים) ומוות למחרת היום בבית החולים כתוצאה מפגיעה זו.

4. הנאשם לא ראה כאמור את הולך הרגל בשום שלב. וייאמר שוב - בשום שלב.

מיקום הפגיעה וכתם הדם יעידו שהולך הרגל היה שם.

הנאשם עצמו חזר והעיד שדבר לא הפריע לו בשדה הראיה.

הנאשם חזר והשיב כי איננו יודע הכיצד לא ראה את הולך הרגל בשום שלב.

וכך העיד הנאשם עצמו עת נשאל בחקירתו אודות שדה הראייה ומרחב התצפית שעמדו לרשותו עת הגיע לעבר הצומת ובצומת:

" ש. היה לך שדה ראייה תקין ופתוח לכיוון הכביש, למעבר החציה ולמדרכה?

ת. שדה ראייה רחב ופתוח ולא היו הולכי רגל."

(ת/3 שורות 28 - 29). (ההדגשה איננה במקור).

" ש. היה לך שדה ראייה תקין למדרכה ולכביש?

ת. כן."

(ת/4 שורות 40-41). (ההדגשה איננה במקור).

ועוד סיפר הנאשם בחקירתו במשטרה ואת זאת עשה הוא במלל חופשי מפיו אודות מה שאירע (ציטוט):

" בשום אופן ובשום מצב לא עמד אדם לפני מעבר החציה במטרה לעבור משני צידי מעבר החציה. הרחוב היה ריק לחלוטין מרכבים ומהולכי רגל."

(ת/3 שורות 9-10). (ההדגשה איננה במקור).

וכך העיד עוד הנאשם בחקירתו הנגדית בביהמ"ש לשאלות התובע:

" ש. אבל אתה מאשר לי גם שבזמן התאונה היה לך שדה ראייה מושלם?

ת. כן.

ש. נכון, ולא הפריע לך, לא הייתה לך הפרעה בשדה הראיה שלך?

ת. לא.

ש. לא נסע לפניך רכב, לא היה כלום לפניך?

ת. לא."

(עמ' 154 סיפא ועמ' 155 רישא לפרוטוקול מיום 16/1/22). (ההדגשות אינן במקור).

עינינו הרואות : הנאשם שב ומספר שדבר לא הפריע לו או חסם לו את שדה הראיה - לא רכב אחר ולא כל דבר אחר כלשהו.

הכיצד אם כך לא ראה הוא את הולך הרגל הקשיש בשום שלב ?

הסברו של מומחה ההגנה לכך הוא שקורת הרכב ברכב הנאשם הסתירה לנאשם את הולך הרגל. על הסבר זה ועל השאלה האם זהו הסבר קביל והאם הולך הרגל הוא שצריך היה לשלם (בחיוו) את המחיר על הסתרה זו שבתוך רכבו של הנאשם, עוד תהיה התייחסות בהמשכה של הכרעת דין זו.

אגב, באשר למידת הצפיות ובאשר לטיב התצפית, הנאשם אישר כי הוא מכיר את המקום וגם מכיר את מעבר החציה שנמצא במקום, וכן אישר שבעת האירוע היה מזג אוויר טוב, אור יום, ראות טובה וכביש יבש.

ובכן, המסקנה מכל אלה היא שלצד כך שבהחלט היה שם הולך הרגל (המנוח) וכי על הנאשם היה, ולו בשלב כלשהו בתנאי ראות ושדה ראייה טוב וללא כל הפרעה, להבחין בו, להימנע מלהתקרב אליו ולהימנע מלפגוע בו, ואין משנה באיזה חלק של האוטו.

אך כאמור הנאשם שב והודה שהוא לא ראה את הולך הרגל המבוגר הנ"ל בשום שלב.

הולך הרגל הרי לא צנח משמיים למיקום בו נפגע.

הולך הרגל (ובקצב תנועה של יליד 1939) הרי היה צריך להגיע בדרך כלשהי למיקום בו נפגע, בין אם בכביש ובין אם מהמדרכה לכביש. התביעה הביאה ראיות מוצקות למהלכיו של הולך הרגל (אף בהסתמך על מצלמות האבטחה) ולא מצאתי כי עלה בידי ההגנה להטיל ספק ולהראות שכביכול היה אפשרי להולך הרגל המבוגר הנ"ל ללכת אל בין מכוניות חונות מרוחקות ואף להספיק לחזור משם.

היכן היו עיניו של הנאשם כנהג אותה עת שבה הולך הרגל היה מול עיניו וללא כל הסתרה ? היכן היתה תשומת ליבו של הנאשם כנהג אותה עת ? היכן היתה תשומת ליבו בהתקרבו בנסיעה רצופה מעבר חציה מסומן ומתומרר היטב אשר הנאשם אף מכיר ויודע על קיומו ?

על שאלות אלה לא נתקבלו כל תשובות משביעות רצון מאת ההגנה בתיק זה.

ואם בכל אלה לא די, באה החלטתה של ההגנה שלא להעיד את אשת הנאשם אשר ישבה לידו במכוניתו בעת האירוע, וזה יהיה נושאו של תת הפרק הבא בהכרעת דין זו ותהא לו נגיעה לדיני הראיות.

5. להחלטת ההגנה שלא להעיד את מי שישבה בעת האירוע כנוסעת לצד הנהג ברכבו של הנאשם במהלך האירוע יש משמעות מבחינת דיני ראיות.

שבתי ועיינתי בסיכומי ההגנה בתיק זה ולא מצאתי בהם כל התייחסות או הסבר להחלטת ההגנה שלא להעמיד את הנוסעת כעדה מול דוכן העדים כדי שתתמוך אולי בגרסת ההגנה בתיק זה.

מעיון בספרו של י. קדמי /על הראיות/ חלק רביעי/ הדין בראי הפסיקה, ומהפסיקה הנזכרת שם, עולים הדברים הבאים (ציטוט): "אי הבאתו של עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד שיש דברים בגו וכי בעל הדין שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו ומחשיפתו לחקירה שכנגד". ובהמשך (ציטוט): "כלל נקוט בידי בתי המשפט מימים ימימה, שמעמידים בעל דין בחזקתו שלא ימנע מבית המשפט ראייה, שהיא לטובתו, ואם נמנע מהבאת ראייה שהיא בהישג ידו ואין לכך הסבר סביר, ניתן להסיק, שאילו הובאה הראייה הייתה פועלת נגדו..." (שם, בעמ' 1889).

יוזכר שסעיף 2 לפקודת הראיות מפרט שאין אדם פסול להעיד מפני שהוא בן זוגו או קרובו של הנאשם, ואילו סעיף 3 לפקודת הראיות קובע שבמשפט פלילי אין בן זוג כשיר להעיד לחובת בן זוגו. אלא שבמקרה שבפנינו הציפיה הייתה שבת זוגו של הנאשם (כעדת הגנה) תעיד לזכות בעלה הנאשם ותתמוך בגרסת ההגנה בתיק זה, אך ציפיה זו לא התממשה, ועל כך יש לומר שבחירתה של ההגנה כבודה במקומה מונח אך לבחירה זו, שלא להעיד נוסעת שישבה במושב הקדמי לצידו של הנהג באירוע של תאונת דרכים קטלנית, יש משמעות ראייתית כאמור ויוצרת היא, עפ"י דין, חזקה שהימנעות ההגנה מלהעיד נוסעת זו, עדת ראייה לאירוע לכאורה זו, ובהעדר כל הסבר סביר אחר לאי העדתה ולמעשה העדר הסבר כלשהו, נעוצה בחשש ההגנה מתוכן גירסת העדה.

6. לאור אופיו של אירוע זה אשר בו התקרב הנאשם למעבר חציה לא מרומזר מוצא אני לנכון אך למען הסדר הטוב וההבנה להזכיר את חובותיו של נהג המתקרב לעבר חציה. מעבר חציה הוא כזכור מקום מבצרו של הולך הרגל. אין כמובן "להתחרות" עם הולך רגל על זכות הקדימה במעבר החציה.

בתקנה 67 (א 1) לתקנות התעבורה המחוקק אף מורה על חובת מתן זכות קדימה להולך רגל אפילו אם הוא מצוי על המדרכה וניכר שבכוונתו לחצות את הכביש. רוצה לומר שאפילו אם היתה מתקבלת השערתה (נטולת תחילת הראייה בכל הכבוד) של ההגנה על כי הולך הרגל (יליד 1939) היה על המדרכה ואז ירד לכביש ונפגע מיד ובסמוך למדרכה, אזי עדיין הייתה נשאלת ראשית דבר השאלה הכיצד הנאשם לא ראה אותו כלל בשום דרך ובשום שלב, ושנית נשאלת השאלה מדוע לא קידם הנהג את פני האפשרות שהולך הרגל יירד מהמדרכה לכביש. בצדק גם נאמר לא אחת שכלפי קשישים וילדים אף קיימת חובת זהירות מוגברת מצד נהגים וזאת על אחת כמה וכמה במעבר חציה ובקרבתו. ויודגש: חישובי מלאכת הבוחנות המשטרתית, אשר עליהם סומך אני את ידי בהיותם מבוססים וקוהרנטים, הינם שהולך הרגל היה על הכביש ולא על המדרכה. אלא שכאמור, אף הייתי קובע שירד מהמדרכה ואז מיד נפגע, עדיין כאמור הדעת והדין נותנים ומכתיבים שעל הנאשם היה לראותו ולעצור כדי לאפשר לו לעשות שימוש במעבר החציה ולא לסכנו ולא לפגוע בו ולהפילו.

7. סרטוני מצלמות האבטחה בתיק זה מתעדים את אופן צעידת הולך הרגל וגם את הגעת רכב הנאשם.

ניכר שההגנה, בכל הכבוד, מצאה (כעולה מסיכומיה) שלל רב בכך שזויות הצילום של מצלמות האבטחה לא כיסו במקרה זה את כל מסלולו של הולך הרגל ואת כל מלוא תמונת ההתרחשות התאונתית.

אלא שיש לזכור שלא בכל אירוע תאונתי יש בכלל תיעוד חזותי ממצלמות ובמקרה זה יש, אך הוא אכן חלקי.

אלא שהעובדה שהתיעוד המצולם הוא חלקי איננה חזות הכל עת מדובר בהצגת ראיות התביעה וההגנה ואין פירושה שבשל חלקיות התיעוד אזי אוטומטית מתבקש כביכול זיכוי מחמת ספק.

בתיק זה יש די ראיות גם כך לקבוע שהנאשם התקרב בנסיעה רצופה למעבר חציה אשר סומן כהלכה על הכביש ואשר אף קדם לו תמרור 306 אשר התריע על חובת מתן זכות קדימה להולכי רגל. יש די ראיות לקבוע שהולך הרגל הקשיש היה שם על הכביש במעבר החציה או מאד בסמוך אליו ונפגע שם בידי מכוניתו של הנאשם; יש די ראיות לקבוע שלנאשם היה שדה ראייה פתוח בעת הרלבנטיות (אף אליבא דעדותו שלו עצמו על כי שדה הראיה שלו למדרכה ולמעבר החציה היה פתוח); יש די ראיות לקבוע שהנאשם לא ראה את הולך הרגל בשום שלב; יש די ראיות לקבוע שהיתה על הנאשם חובה בנסיבות ואף יכול היה (בהינתן מהירות נסיעתו האיטית מאוד לדבריו) להגיב ולבלום ולא רק לפעול רק לאחר הפגיעה; יש די ראיות כדי לקבוע שאם נכונה מסקנת מומחה ההגנה על כי קורת הרכב הסתירה לנאשם את הולך הרגל אזי היה הנהג צריך לנקוט בפעולות כגון הזזת ראשו ומבטו וזאת כדי לוודא שהוא רואה כנדרש את המתרחש במעבר החציה ולא להמר לנוע בסוג של עיוורון עת הוא מתקרב למעבר חציה ואלא אף לעצור ולא להתקדם ככל שדבר מה הסתיר לו מתוך רכבו.

8. תצלומים אשר צולמו בסמוך לאירוע מתוך רכבו של הנאשם מלמדים שלמרבה הצער הנאשם כנהג גם

בחר לנהוג כאשר קיימת הסתרה, הפרעה, שיקוף, מול עיניו, בתוך רכבו, באופן המפריע להתבוננות הנהג דרך השמשה הקדמית של רכבו. אני מפנה בהקשר זה ללוח התצלומים ת/8 ולתצלומים מס' 5,6,7,8-ו (שם). בתצלומים אלה נראה בבירור שאלמנטים אשר הנאשם בחר לשים מול עיני הנהג בתוך הרכב (דיסקה מעוגלת שככל הנראה נועדה להפצת ריח התלויה מול השמשה הקדמית בתוך הרכב; מכשיר טלפון נייד גדול + מתקן המוצמד בגובה השמשה הקדמית ממש מול עיני הנהג; וכן מסמך נייר בהיר המונח תוך כדי הנסיעה בצד ימין על משטח לוח המכוונים ברכב המקרין ומשתקף בחלק גדול של השמשה מימין). לציין שניכר שלא קמה מחלוקת מפי מומחיי התביעה וההגנה על כי לבטח כל החפצים הללו ומיקומם כפי שבחר הנאשם למקמם בתוך רכבו בוודאי שלא תרמו (לשון המעטה) לטיב התצפית שלו כנהג במהלך הנהיגה באירוע דן. באם מצרפים לכך את עמדת המומחה מטעם ההגנה על כי יתכן שקורת הרכב של הנאשם הפריעה לראות את הולך הרגל, נשאלת שוב השאלה הטריטוריאלית האם הולך הרגל הוא שצריך היה לשלם את המחיר על כל אלה או שמא היה זה באחריות הנהג להיות ער למיגבלות התצפית מתוך מכוניתו שלו ולא להתקדם אלא אם הוא נקט בפעולות שיבטיחו שיראה את שצריך לראות. וראה את עמדתו המוצדקת לטעמי של הבוחן המשטרתי אודות מה שמצופה מנהג שיש לו הסתרה מתוך מכוניתו שלו בשל אביזרים ו/או ניירת שהוא הניח במכוניתו מול השמשה, וזאת בעמ' 113 ו- 114 לפרוטוקול מיום 27/6/21 וכן ראה עדות הבוחן המשטרתי בענין זה בעמ' עמ' 16, 21, 22 לאותו פרוטוקול.

9. מסקנת הבוחן המשטרתי (ראה ת/7) לאחר בדיקת הממצאים היתה כי באשר למנגנון הפגיעה של רכב הנאשם בהולך הרגל הרי שזה היה, בשים לב לסימני האבק שנמצאו על רכב הנאשם, באופן של מגע ראשוני בין הרכב לבין הולך הרגל עם פינה ימנית קדמית של הרכב בכנף ימין קדמית של הרכב שלאחריו נוצר מגע עם חלקו הימני של מכסה המנוע. ראה לענין זה גם את תובנות הבוחן המשטרתי מהניכר בסרטון ממצלמת האבטחה (ראה בעמ' 14 סיפא ובעמ' 15 רישא לפרוטוקול מיום 27/6/21). הבוחן המשטרתי שולל, ומסביר, שגרסת הנהג לאחר התאונה על כי המגע הראשוני נחזה בעיניו (שהרי כלל לא ראה אלא לדבריו אך שמע) היה בחלקו האחורי כביכול של הרכב (בהינתן סימן ניגוב אבק על גבי ידית דלת אחורית ימנית של הרכב) איננה גרסה המתיישבת עם הנראה בסרטון עת נראה הולך הרגל מוטח לעבר האספלט לפני חלקו הימני קדמי של הרכב בעת שזה חולף אותו בנסיעה. אכן, צודקת ההגנה כי זירת התאונה לא היתה סטרילית מיד בסמוך לאחר התרחשותה, ואולם יחד עם זאת הרי יש לזכור כי ללא ספק אין ההגנה חולקת על עצם מגע בין הרכב להולך הרגל. בחוות דעתו תוהה מומחה ההגנה הכיצד לא נפגעה מראת רכב ימין. אלא שהדינמיקה של נפילת הולך הרגל לכביש איננה מצולמת ולא ידוע האם בהכרח חלק מסויים מגופו, לאחר הפגיעה הנטענת ע"י הבוחן המשטרתי, חייב היה לגעת במראת הצד. למומחה ההגנה ולהגנה יש השגות נוספות על עבודת הבוחנות המשטרתי בהקשר זה, אך עם זאת כאמור אני סבור שבכל מקרה, ולמען ההכרעה המשפטית, ראוי לחזור ולהתמקד בעניין הבסיסי והוא האם אמור היה הנאשם לפגוע אגב נסיעה רצופה - ולו עם בחלק כלשהו של מכוניתו - בהולך רגל המצוי שם בהליכה או בעמידה על מעבר החציה או בסמוך אליו והאם לא היה ראוי שבכלל לא תיווצר כלל כל קירבה מסכנת או מבהילה בין הרכב להולך הרגל. אגב, וכאן בכל הכבוד אני חוזר שוב להחלטת ההגנה שלא לאפשר לנוסעת שישבה אותה עת מקדימה בחלק הימני של הרכב (!) לשפוך אור על מה שהיא ראתה או שמעה או חשה ממקום מושבה, היא החלטה של ההגנה שאיננה משרתת את עניינה של ההגנה במישור הראייתי. ואגב, הבוחן המשטרתי מצא שניגוב האבק בידי הדלת האחורית ימנית של הרכב הוא ניגוב של שניכר כסימן אצבעות לפתיחת הדלת. ובמילים אחרות - הסבירות שהולך הרגל ניסה כביכול לפתוח את הדלת כדי להיכנס לרכב הנאשם איננה כזו שההגנה מבקשת לטעון בתיק זה (וראה לענין זה את המצוי בעמ' 92 לפרוטוקול מיום 27/6/21).

10. ההגנה מציינת בסיכומיה, ובצדק, כי אין כמובן די בכך שיש מעבר חציה ושיש הולך רגל שנפגע במעבר החציה כדי להגיע למסקנה בדבר אשמת הנהג, וכי יש כמובן נטל על המאשימה להראות, מספרית ומשפטית, במה חטא הנהג, במה התרשל, ובמה נפלה התנהלותו כנהג מן המצופה מנהג מן היישוב באותן נסיבות. דברים עקרוניים אלה מפי ההגנה הם ידועים וברורים. אלא שהתביעה עמדה בנטלים הללו בתיק זה. בניסוי שדה ראיה שנערך בהשתתפות הנהג (הנאשם) הודגם לטעמי כדבעי שבכל שלב של התקדמותו של הנהג לעבר מעבר החציה יכול היה בנקל להבחין בנעשה בצומת, על המדרכה ועל מעבר החציה. אכן, לעולם ראוי לבדוק היכן היתה ממוקמת המכונית ביחס למיקום הולך הרגל בעיתוי בו מצפה התביעה כי הנהג יבחין בו, אלא שבמקרה זה אף נשאל הנאשם בחקירותיו ונשאל גם המומחה מטעמו, הכיצד לא ראה הנאשם את הולך הרגל לאו דווקא 27 מ' מהצומת אלא, בהמשך, אף בקירבה רבה אליו וממש גם מטרים ספורים מול עיניו (ראה ניסוי שדה הראיה), והתשובות שסיפקה ההגנה לכך הן קלושות ואינן מהוות הגנה (כגון שקורת הרכב הסתירה לנהג). תוצאות הניסוי המשטרתי שבוצע (כביטויין בת/17) הן שבשלוש נקודות שנבחרו אגב התקרבות הנהג לצומת, יכול היה הוא לראות ולפעול למניעת התאונה. ואם טוענת ההגנה שנקודה מרוחקת איננה רלוונטית בשל כך שהולך הרגל טרם היה במיקום רלוונטי, אזי

באות הנקודות הנוספות, ההולכות ומתקרבות, וגם בהן, על אף שדה ראייה פתוח אך אליבא דגירסת הנהג, הוא כושל מלהבחין בהולך הרגל ולמנוע בנקל את התאונה, אלא תחת זאת פשוט ממשיך בנסיעה רצופה וללא כל הבחנה בדבר בשום שלב. ושוב יודגש: בשום שלב. יש ועבודת בוחנות משטרתית לקויה חורצת ומשמיטה תחתיה את הקרקע ואף שכזאת איננה מובילה אוטמטית לזיכוי. יש לעולם לבחון את המיכלול הראייתי בתיק. אלא שממילא אין זה כלל המקרה בתיק זה מבחינת עוצמת הראיות עפ"י עבודת הבוחנות המשטרתית. עבודת הבוחנות המשטרתית בתיק זה, אף אם תמצא לומר שאיננה מושלמת או האופטימלית ביותר האפשרית, היא עבודת בוחנות המצביעה בבירור ובשולי בטחון רחבים על מחדל נהיגה ועל רשלנות ברף משמעותי מצד הנהג. נהג אשר מתקדם עם מכוניתו לעבר מעבר חציה מסומן היטב, מתומרר, מוכר לו, באור יום, בראות טובה, בשדה ראייה פתוח עבורו וללא כל הפרעה לשדה הראייה שלו אף לשיטתו שלו, ולא מבחין בשום שלב בהולך רגל העושה שימוש במעבר החציה (או מצוי בפתחו ומבקש לעשות שימוש בו) חוטא למתחייב ממנו עפ"י חוקי התעבורה. בכל אחת מהנקודות בניסוי יכול היה הנאשם כנהג לעצור (לו היה מבחין) ולרבות בנקודה הקרובה ביותר שנבחרה ואשר משקפת גם קירבתו הרלוונטית של הולך הרגל, מה עוד שהנאשם העיד כי מהירותו היתה נמוכה (כך שיכול היה להאט, לעצור, למנוע, אם רק היה בכלל מבחין). אכן, הולך הרגל, במהלך שהייתו בצומת, שינה מטעמו תחילה ואח"כ צעד בכיוון שונה. אלא שגם כאשר מתמקדים בחצייה הרלוונטית לאירוע ומזקקים את הסיטואציה, כפי שעלה מעבודת הבוחנות המשטרתית, עולה שניתן היה וצריך היה להבחין בהולך הרגל ולמנוע את הפגיעה בו במעבר החציה ובכלל.

11. ההגנה והתביעה היו חלוקות בתיק זה על קצב חציית הולך רגל בגילו של המנוח וחלוקות גם על אשר היו מהלכיו של הולך הרגל בפרק הזמן אשר בו לא צולם ע"י מצלמות האבטחה. לשיטת ההגנה (כביטויה גם בסיכומיה ועפ"י חישובי הזמנים שלה) הולך הרגל נפל מהמדרכה לכביש או לחילופין שב על עקבותיו. באשר לטענת הנפילה לכביש הרי שזו נסתרה אף מפי מומחה ההגנה במהלך עדותו בבית המשפט עת העיד כאמור שהדבר איננו מתיישב עם הנתונים המספריים וכי הוא (מומחה ההגנה) איננו יכול לקבוע את זה. ובאשר לטענה שהולך הרגל שב על עקבותיו חוזרת בכל הכבוד ונשאלת השאלה האם הולך הרגל (לאחר שלשיטת ההגנה עלה למדרכה) אסור להחליט לחצות בחזרה (ולשיטת ההגנה לאחר 6.7 שניות) והאם במצב שכזה, שהולך רגל מבקש לחצות חזרה, אזי פטור כביכול הנהג עת הוא מתקרב עם רכבו למעבר החציה, ליתן זכות קדימה להולך הרגל והאם רשאי הנהג להתעלם מהולך הרגל ומחצייתו ולפגוע בו. וכל זאת נאמר אפילו מקבלים ללא סייג את גירסת ההגנה לחציה נוספת ואת חישובי הזמנים שלה. אגב, באשר למהירות חציית הולך הרגל הסביר הבוחן המשטרתית מר יונתן הירש (בעמ' 129 לפרוטוקול מיום 30/6/21) שעל אף שאכן מהירות הליכה מהירה של הולך רגל עפ"י הספרות היא קרוב למטר בשניה, עדיין, מימצא פורנזי במקרה נתון (סרטון וניתוחו במקרה זה) עדיף, שהרי הנתון הוא מן האירוע הספציפי עצמו, וזו הסיבה שהסתמך עפ"י הסרטונים, על מהירות של 0.64 מ' לשניה (וראה גם את הסבריו של הבוחן המשטרתית בהקשר האמור בעמ' 140 וגם בעמ' 168 לאותו פרוטוקול מיום 30/6/21).

12. בישיבת ההקראה שהתקיימה כפרה ההגנה, בין היתר, בכך שבעת האירוע שררו תנאים של אור יום, ראות טובה, ומזג אויר נאה (ראה כפירה בס' 4(א) לעובדות כתב האישום); כפרה בכך שהיה במקום תמרור 306 "תן זכות קדימה להולכי רגל" באופן הנראה לעין (ראה כפירה בסעיף 4(ד) לעובדות כתב

האישום); ואף כפרה בכך שבבית החולים אובחן המנוח כסובל מחבלת ראש קשה הכוללת דמם תוך גולגלתי, וכן משברים בצלעות ובגפיים וכי נפטר כתוצאה מכך (ראה כפירה בסעיף 10 לעובדות כתב האישום). עם זאת, ניכר שבסופו של יום לא באה מפי ההגנה (גם לא במסגרת סיכומיה) טענה על כך שלא היתה ראות טובה ואור יום וכד', וגם באה מפי ההגנה טענה או ראייה על כך שלא היה תמרור כאמור במקום (כניכר גם מהתצלומים), וגם לא על המימצאים הרפואיים והפגיעות שאירעו למנוח בתאונה. ואגב, בחווה"ד הרפואית ת/45 מן המכון לרפואה משפטית נרשם ע"י ד"ר קריספין, בין היתר, הדבר הבא (ציטוט): "השברים וכן שטפי הדם ושפשוף בגף הימני התחתון עשויים להעיד על כך שזהו האזור בו אירעה הפגיעה הישירה על ידי הרכב". (ראה עמ' 11 סיפא לחווה"ד ת/45). (ההדגשה איננה במקור). בהקשר זה אציין שהתקשתי לראות במלאכת ההגנה בתיק זה הכיצד היא מתמודדת עם קביעה/אמירה זו מפי המומחה הרפואי וזאת כאשר בה בשעה ההגנה טוענת למנגנון פגיעה ראשוני של אך שפשוף ממעידה עצמונית עם צד הרכב בגובה ידית הדלת של הרכב עת הרכב כבר חלף, והכיצד תזה זו של ההגנה גם מתיישבת עם דברי הנאשם עצמו על "מכה חזקה מאד". וכזכור, הנוסעת שישבה במושב הקדמי הימני ברכב נמנעה, מסיבות השמורות אצל ההגנה, מלהעיד ולתמוך בתזת ההגנה הנ"ל, ואילו הנאשם עצמו, אשר נכח באירוע, לא יכול היה להעיד כלל וכלל על מהלכיו של הולך הרגל שהרי הנאשם לא ראה כלל את הולך הרגל בשום שלב. אכן, נטל ההוכחה הוא תמיד על כתפי המאשימה ואולם, כידוע, מנגד, אין די בהעלאת השערה רחוקה ללא ראשית ראייה מצד ההגנה, מה עוד שספציפית על ההשערה הנ"ל של נפילה עצמונית אמר לא אחר מאשר מומחה ההגנה עצמו ש "זה לא מתיישב" ושהוא "לא יכול לקבוע את זה". ואם תיוותר דבקה ההגנה לא בתזת המעידה העצמונית אלא בתזת העליה של הולך הרגל למדרכה, ואז, אחרי מספר שניות, ירידה שלו ממנה שוב לכביש למעבר החציה או בסמוך מאד אליו, אזי היכן היתה תשומת לב הנאשם בהתקרבו אותה עת כנהג עם מכוניתו למעבר החציה באם ללא ספק יודעים אנו שהיה מפגש בין השניים על הכביש ובמרחק שתואר מן המדרכה. ואגב, תזת הנפילה העצמונית גם איננה מתיישבת עם מה שעלה מחקירתו של הרופא האורטופד ד"ר דני רוטמן (ע.ת.9) שכן הלה העיד שהאפשרות שפריקת ברך תתרחש ממעידה אצל הולך רגל דן היא (ציטוט מדברי הרופא): "אפשרות קלושה עד לא קיימת". (עדות הרופא בעמ' 145 לפרוטוקול מיום 15/11/21). (ההדגשה איננה במקור).

13. ההגנה טוענת בסיכומיה שעבודת הבוחנות המשטרית היתה סלקטיבית, מכוונת ורשלנית. בכל הכבוד, לא כך התרשמתי, ואף לא כך התרשמתי הישירה מן הדרך בה העידו אנשי המשטרה בפני כעדים. מנגד, ושוב בכל הכבוד, אומר בזהירות שלטעמי היתקשה מומחה ההגנה, דרך משל, להסביר הכיצד ראה הוא לנכון להביא בפני בית המשפט חוות דעת מומחה אשר בה מבקש הוא להציג לבית המשפט את מצב שדה הראיה אל עבר הולכת רגל מדמה ולצרף כתימוכין לכך תצלומים שבהם כלי רכב מסתירים מעיני הנהג המדמה את הולכת הרגל המדמה באופן שכלל לא היה קיים ולא הסתירו בעת האירוע. (ראה עמ' 16,17,18 לחווה"ד נ/1 ואף את התווית המסקנה(שם) בסעיף 41).

14. הנאשם, על אף שלא ראה כלל את הולך הרגל בשום שלב, טען כי הוא סבור שהולך הרגל יצא בין מכוניות שחנו על גבעת חול אחרי המדרכה בצד ימין. אודות חוסר הסבירות, מבחינת זמנים, של תזה זו של הנאשם, מבחינת צעידת הולך הרגל והגעתו כביכול לשם ומשם חזרה למדרכה ולכביש כביכול, ראה את עדותו של הבוחן המשטרתי בעמ' 111 לפרוטוקול מיום 27/6/21. בהקשר זה גורס מומחה ההגנה בחוות

דעתו כי בהינתן מסקנותיו אודות מהירות הליכת הולך הרגל אזי הליכת הולך הרגל לחולות היא אפשרית לשיטתו (עמ' 27 לנ/1). אלא המומחה מטעם ההגנה לא מציין מה המרחק אל בין המכוניות החונות ולפיכך האם כל התזה בכלל ישימה, וגם לא מציין הכיצד לא ראה הנהג את הולך הרגל עת כביכול עשה הולך הרגל את דרכו שוב כביכול על המדרכה אל עבר מעבר החציה וזמן המדרכה לכביש ולמיקום הפגיעה. בהמשך, בעדותו, חוזר בו מומחה ההגנה מתמיכה בהשערת הנאשם.

15. ההגנה הלינה על כך שניסוי שדה הראיה שנעשה על ידי הבוחן המשטרתי בהשתתפות הנהג (אשר נדרש מטבע הדברים לשבת במושב הנהג ולבחון את דבר תצפיתו משם) לא נעשה אגב נהיגה ותנועה אלא בנקודות עצירה. בהקשר זה נשאל הבוחן המשטרתי על כך בבית המשפט ונתן הסבר (הנאשם בפסילת רשיון ונאסרה עליו נהיגה) (ראה עמ' 45 - 48 לפרוטוקול מיום 27/6/21). כך או כך, בכל הנקודות שנבחרו, ועל אחת כמה בכל נקודה בהתקרב הנהג למעבר החציה, הסתבר שהנהג יכול היה להבחין בנדרש. הבוחן המשטרתי גם הסביר שאין הבדלים משמעותיים כאשר מדובר בנסיעה איטית כפי שתיאר הנהג וכן העולה מהתצלומים ומהוידאו שמדברים בעד עצמם לענין שדה הראיה הפתוח ובוודאי ובוודאי שהולך ונפתח ואף משתפר עת הרכב הולך ומתקרב לצומת ולמעבר החציה ולמקום המפגש לבסוף של הרכב והולך הרגל הקשיש. ולמרות כן - אי הבחנה כאמור ואי נקיטת פעולה ע"י הנהג בשום שלב בעת האירוע אלא רק לאחר הפגיעה. הבוחן המשטרתי נתן הסבר מדוע נקט בנקודות אקראיות שונות ומתקרבות בניסוי על מנת להדגים את אשר היה לנגד עיני הנהג עת הוא מתקרב לצומת ולמעבר החציה (ראה עמ' 53 לפרוטוקול מיום 29.6.21). לא מצאתי שעלה בידי ההגנה להדגים שלו היה הדבר בידה אזי היתה היא בוחרת נקודות אחרות. אכן, אך ברור הוא שבכל עת גם קיימת רלבנטיות למיקום הולך הרגל אך בסופו של יום הרי יש לזכור שהולך הרגל הגיע למקום בו נפגע וגם אף שהה בצומת שניות ארוכות. ושוב, צר לי, אך נשאלת השאלה היסודית בתיק זה והיא הכיצד, בפרט עת נהג המתקרב לצומת ולמעבר חציה ונדרש לערנות יתרה איננו רואה בשום שלב הולך רגל ממש מול עיניו. אני גם סומך ידי בהקשר של מסלול תנועת הולך הרגל על מסקנות עבודת הבוחנות המשטרתי (המסתמכת על הניכר מהסרטונים) שהולך הרגל לא עלה למדרכה וירד אח"כ שוב אלא צעד מול עיני הנהג עובר לפגיעה בו. אלא, שוב, כאמור, אף אם עלה הולך הרגל למדרכה ואז, בחלוף זמן, בחר לשנות כיוון ולרדת ממנה, היכן היתה תשומת לב הנאשם? מה הסתיר לו? האם קורת הרכב (כהשערת מומחה ההגנה)? האם האביזרים שהיו תלויים ומחוברים לשמשת הרכב שלו? האם השתקפות מסמך הנייר כניכר מהתצלומים מתוך הרכב שלו לאחר התאונה? האם כל אלה יחדיו? והאם, בכל הכבוד, ככל שכך היתה הסתרה האם לא היה מקום מצד הנאשם כנהג להיות מודע להסתרה ע"י הקורה וכד' ולפעול כדי בכל זאת להתבונן כדבעי לעבר מעבר החציה ולוודא, אפילו בדרך של עצירה מוחלטת לפני מעבר החציה ככל שיש לו הסתרה בתוך רכבו, שאין הוא מחמיץ בשטח מת מבחינתו קיום הולך רגל שיש לתת לו זכות קדימה אותה עת?

16. באשר למהירות הליכת הולך הרגל ניכר שחלוקות התביעה וההגנה. אלא שאף אם אאמץ לטובת ההגנה את הנתון של הליכה במהירות של מטר בשניה נדרש הרי היה הולך הרגל להגיע בדרך כלשהי למקום המגע עם הרכב, ולפני כן להימצא על המדרכה (באם מאמצים לצורך הדיון גם את גירסת ההגנה לענין זה), וגם לצעוד ולהגיע ולהימצא על שפת המדרכה, וגם לבצע בהמשך ירידה מהמדרכה (ונזכיר שהולך הרגל יליד 1939) וגם להגיע, בהליכה על הכביש, עד למיקום הפגיעה. כדי לעשות כל זאת נדרשת יותר

משניה אחת אצל קשיש. ונזכיר שוב - חובת נהג היא לעצור לפני מעבר חציה ולתת זכות קדימה אפילו להולך רגל שניכר שפניו לחציה ולא כל שכן לכה אשר כבר החל לחצות. וגם נזכיר את אשר ההגנה עצמה ציטטה (אך לא הדגישה) בסיכומיה והוא שיש חובת זהירות מוגברת כלפי ילדים וכלפי קשישים. וכפי שכבר צויין, מעבר החציה איננו מקום שבו הנהג והולכי הרגל מתחרים על זכות הקדימה. יתכבד נהג (כנאשם) ויפקח עיניו עת הוא מתקרב למעבר חציה. העובדה שהנאשם כנהג לא ראה את הולך הרגל בשום שלב אומרת דרשני. חובות הנהג בהתקרבו למעבר חציה הן שונות ומוגברות בהשוואה למקום בו אין מעבר חציה. קיים אף קושי לקבל טענה שתאונה של פגיעת נהג בהולך רגל במעבר חציה היתה בלתי נמנעת מספרית עת בד בבד היה על הנהג מלכתחילה להתאים דרך נהיגתו, מהירותו, עירנותו ודריכותו גם למגבלות רכבו ולשטחיו המתים הנטענים ולהיות נכון אף לעצור לפני מעבר החציה ככל שיש לו הפרעה לשדה הראיה מתוך רכבו. הנאשם מסר כי נהג במהירות של 20 קמ"ש. מהירות של 20 קמ"ש היא מהירות התקדמות של 5.55 מטרים בכל שניה. כלום כך מצופה להתקדם לפני מעבר חציה ממי שקורת הרכב (כשיטת מומחה ההגנה) מסתירה לו מלראות הולך רגל? כלום אין הנהג עלול לכפות על עצמו בכך אי יכולת לקלוט, לעבד ולעצור טרם פגיעה? כלום יכולה להישמע מפיו טענה של תאונה בלתי נמנעת בנסיבות שכאלה? כלום הראתה ההגנה מנגד רשלנות כלשהי מצד הולך הרגל בתיק זה? כלום תאונה זו היתה כורח המציאות? כלום הייתה היא (כעולה לכאורה מעמדת מומחה ההגנה) כורח המציאות שהוכתבה ע"י קורת הרכב ברכבו של הנאשם?

17. הנאשם העיד כי הוא לא שם לב לכך שיש במקום תמרור 306 ("תן זכות קדימה להולכי רגל") ואת זאת הסביר הנאשם באופן הבא (ציטוט): "אני הסתכלתי על הכביש, לא הסתכלתי למעלה". (עדות הנאשם בעמ' 154 לפרוטוקול מיום 16/1/22). ובכן, בכל הכבוד, בשים לב שהנאשם לא ראה את הולך הרגל בשום שלב, ניכר שהנאשם גם לא הסתכל על הכביש.

18. את שדה הראיה שעמד לרשותו הגדיר הנאשם כשדה ראייה "מושלם" כלשונו. (ראה את עדותו של הנאשם בעמ' 154 סיפא לפרוטוקול מיום 16/1/22). למעשה (בניגוד לעמדת המומחה מטעמו) הנאשם לא טען שקורת רכבו הסתירה לו בנהיגה ברכבו. הנאשם גם טען, בתשובה לשאלה שהופנתה אליו, כי לא הייתה לו לדבריו כל הפרעה לשדה הראיה בשל החפצים והאביזרים שהיו התלויים מול עיניו על השמשה הקדמית, דהיינו - מיתקן הטלפון שהודבק בלב השמשה, מכשיר הטלפון מולו, ההתקן בצורת דיסק שהיה תלוי שם על חוט לשם הפצת ריח, וגם המסמך הלבן המונח וניכר כמקריין לשמשה הקדמית - וראה כאמור מנגד התצלומים 6,7, ו-8 מתוך מושב הנהג ברכבו בלוח התצלומים ת/8. מנגד, ולצד כך, העיד הנאשם כי אין הוא יכול להסביר כיצד לא ראה את הולך הרגל. וכך נשאל והשיב הנאשם (ציטוט): "ש...איך זה שבמפגש הזה בצומת, שבו יש שדה ראייה לשיטתך פתוח, ויש הולך רגל שנמצא שם באיזשהו מקום בשניות שלפני המכה, לפני החבטה, לא ראית אותו? ת. אין לי הסבר לזה." (מתוך עדותו של הנאשם בעמ' 184 רישא) (ההדגשה איננה במקור). (וראה גם את תשובותיו הדומות בהמשך לכך בעמ' 185 רישא).

19. מומחה ההגנה, אשר חלק דרך וממצאי ניסוי שדה הראיה שנערך ע"י המשטרה, העיד שהוא מצא שכאשר רכב הנאשם מגיע 20 מ' לפני אזור התאונה קו הראיה לנהג הינו למעשה ללא כל מגבלות פיזיות

חיצוניות (ראה את עדותו המפורשת של מומחה ההגנה בעניין זה בעמ' 242 לפרוטוקול מיום 17/2/22). במילים אחרות - אף אם נניח בצד את ממצאי הבוחנות המשטרתית הקובעת אף שדה ראייה ללא מגבלות אף רב יותר (ואין לטעמי להניחה בצד) ונסמוך ידינו על דברי לא אחר מאשר מומחה ההגנה, נבין שמה שמומחה ההגנה אומר הוא שלנהג דן היה שדה ראייה פתוח ללא כל מגבלה חיצונית כבר עת היה הנהג במרחק של 20 מ' מאזור התאונה. ואם תוהה אתה, ובצדק תוהה ושואל, אבל היכן היה הולך הרגל אותה עת, מקבל אתה את עמדתו שוב, של מומחה ההגנה עצמו, אשר מכיר בכך שהנאשם בכל מקרה היה צריך להבחין בהולך הרגל עת היה הנאשם במרחק של 20 מ' ממקום המפגש בניהם. מעדותו של מומחה ההגנה עולה שבמשך כ-4 שניות שבהן הולך הרגל על הכביש לכיוון מערב (לכיוון ממנו מגיע הנאשם עם רכבו למעשה) הנאשם לא ראה זאת כנהג (ראה עדותו של מומחה ההגנה בעמ' 242 ו-243 לפרוטוקול מיום 17/2/22). מומחה ההגנה הכיר למעשה בעדותו בכך שהנאשם היה צריך להבחין בהולך הרגל עת היה הנאשם במרחק של 20 מ' ממקום המפגש ביניהם וכי באותה מידה עת גם הולך הרגל מתקדם לקראת נקודת המפגש ביניהם (ראה את הסברי מומחה ההגנה בעמ' 245 לפרוטוקול מיום 17/2/22). זאת ועוד: מומחה ההגנה גם נאלץ להכיר בכך שאפילו אם מתקבלת עמדת ההגנה בתיק זה על כי יש 3.2 שניות נוספות (שאינן בפריים של המצלמה והסרטון), אזי, עדיין, בקצב הליכתו של הולך הרגל (אף לפי עמדת ההגנה) הולך הרגל מצוי בשדה הראייה של הנהג וכן הסכים מומחה ההגנה שגם נדרש זמן להולך רגל בגיל שכזה לעלות ולרדת ממדרכה וגם זמן להסתובב (ככל שכך אירע) (ראה עדותו של מומחה ההגנה בעמ' 246 לפרוטוקול מיום 17/2/22). מומחה ההגנה גם הסכים שבזמן המדובר (ובניגוד להשערה שבחר הנאשם לשער מבלי לראות או לדעת) הולך הרגל לא יכול היה להספיק ללכת אל מאחורי הרכבים בכורכר שאחרי המדרכה וגם לחזור (ראה עדות מומחה ההגנה בעמ' 249 סיפא לפרוטוקול מיום 17/2/22). ועת נשאל מומחה ההגנה האם, ככל שלהשערת ההגנה הולך הרגל הסתובב, האם היה זה לנגד עיניו של הנאשם כנהג, השיב מומחה ההגנה (ציטוט): "אני לא מתווכח עם זה" וגם חזר מומחה ההגנה וטען שלנהג היתה מגבלת שדה ראייה ברכב בשל קורת הרכב (ראה דברי מומחה ההגנה בעמ' 288 לפרוטוקול מיום 17/2/22). ובכן, עיננו הרואות שאפילו אם נחיה אך ורק מפי ההגנה בתיק זה (באמצעות המומחה מטעמה) לא יהיה מנוס מלהסיק שבמשך התקדמות רכב הנאשם לכל הפחות 20 מטרים לקראת המפגש עם הולך הרגל על הכביש, לא ראה הנהג דן את הולך הרגל ובשום שלב. ואגב - אין טענה בפי ההגנה שנהג איננו יכול לעצור (או להאט) מכונית אשר נעה במהירות של 20 קמ"ש עת עומדים לרשות הנהג 20 מטרים לעשות כן (ובפרט עת הוא מתקרב למעבר חציה ונדרש עפ"י דין להיות מוכן אף לעצור כליל). הנה כי כן, מקבלת ההגנה תשובה להשגותיה לעניין אי קיום כביכול של ראייה בנושא היכולת למנוע את התאונה, ומקבלת היא זאת לא רק מתוך ראיות התביעה אלא גם מתוך ראיות ההגנה עצמה, מהמומחה מטעמה שלה. וכאמור, לא בכדי ומן הסתם לא טען מומחה ההגנה שלא ניתן לעצור רכב הנע ב-20 קמ"ש תוך 20 מ', שהרי כל טבלת בלימת כלי רכב בכל ספרות הדרכה ובשימוש יומיומי ע"י כל, תפרט, מן המפורסמות, שניתן לעצור רכב הנע במהירות של 20 קמ"ש תוך כ-6 מ' בלבד. ומילים אחרות: עת עמדו (לשיטת מומחה ההגנה) 20 מ' לרשות הנאשם (ולשיטת המאשימה אף יותר) יכול היה הנהג במרחק זה של 20 מ' לנקוט עצירה הרבה הרבה לפני כן (שלא לומר אף אפילו רק האטה) אך זאת לו רק היה מבחין ולו בשלב כלשהו, ולו אף בשלב מתקדם. אך הוא (הנהג) לא הבחין בשום שלב ולא פעל בשום שלב. ואם תמצא ההגנה אפילו לטעון שעת היה הנאשם עם רכבו 20 מ' משם טרם בשלה העת אצל הנהג מבחינת מיקום לפני הולך הרגל, לפעול, אזי יישאל, ובצדק, ומה באשר, לשם הדוגמא, 10 מ' לפני הפגיעה בהולך הרגל? האם גם אז עוד לא קם הצורך לנהג לפעול, להיות דרוך, להאט בנסיבות, ולמנוע הפגיעה?

דומני שהתשובה על כל אלה ברורה לכל , וגם דומני שלא תסייע להגנה טענת הסתרה לנהג ע"י קורת רכבו.

20. למעשה , ניכר שמהות ההגנה אשר נותרה באמתחתה של ההגנה לאחר עדותו של מומחה ההגנה הינה בעיקרה שהאשמה בתיק זה רובצת לפתחה של קורת הרכב במכוניתו של הנאשם . מומחה ההגנה מסביר בעדותו בבית המשפט את חוות דעתו לגבי השאלה מדוע לא הבחין הנאשם בהולך הרגל וההסבר של מומחה ההגנה הוא שבכל רכב יש " שטחים מתים" וכי כאן כוונתו לקורת רכבו של הנאשם שהיא לדברי מומחה ההגנה " מאד מאסיבית" וכי קורה זו מפריעה לנהג במבט ימינה (ראה עדותו של מומחה ההגנה בעמ' 236 לפרוטוקול מיום 17/2/22). ועל השאלה מה אם כך מצופה מנהג שיש לו קושי מבחינת הקורה בתוך רכבו והוא מתקרב למעבר חציה , מומחה ההגנה מכיר בכך שיש חובת האטה ותצפית ואף הזזת ראש הנהג כדי לראות ולעצור הרכב במידת הצורך (ראה עדות מומחה ההגנה בעניין זה בעמ' 237 לפרוטוקול מיום 17/2/22). ובכן, ניכר שגם המומחה מטעם ההגנה מסכים שלא הולכי הרגל צריכים לפעול לנוכח השטח המת שיוצרת קורת הרכב ברכבו של נהג המתקרב עם מכוניתו לעברם , אלא הנהג הוא שצריך לפעול כדי לראות ולא לסכנם.

21. לסיכום :

אירוע תאונתי שהתרחש באור יום , בראות טובה ובשדה ראייה פתוח שאף הוגדר ע"י הנהג עצמו כשדה ראייה מושלם. אירוע תאונתי שבו למרות שדה הראייה האמור כשל הנהג כישלון טוטאלי ומתמשך מלראות הולך רגל קשיש שעשה שימוש במעבר חציה , פגע בו וגרם למותו. מדובר באירוע תאונתי שלגביו הוכח שהנאשם כנהג צריך היה וגם יכול היה למנוע . ניסיון ההגנה לתלות את האירוע ב"אשמת" קורת הרכב המצויה בתוך רכבו של הנאשם , בכל הכבוד , לא צלח , וכך גם לא צלחו , בהינתן הראיות (לרבות העולה מממצאי ועדויות הרופאים) , נסיונות ההגנה לתלות את האירוע בנפילה עצמונית כביכול של הולך הרגל . אני מוצא לקבוע לאור המכלול שהובא בפני שהמאשימה הוכיחה כדבעי את כל עובדות כתב האישום ובכלל זה את פרטי הרשלנות של הנאשם המנויים בסעיף 11 לעובדות כתב האישום. אני גם מוצא לקבוע שעולה מן הראיות , ובפרט מכך שהנאשם לא הבחין בשום שלב בהולך הרגל ולא נקט כל פעולה בשום שלב למניעת התאונה, שרשלנות הנאשם היתה מן הגבוהות.

הנאשם מורשע בזאת לפיכך בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום - גרימת מוות בנהיגה רשלנית.

ניתנה היום, 19 יולי 2022, במעמד הצדדים.